

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2020 r.

SEKRETARZ STANU
Stanisław Szwed

DUS-I.052.193.2020.RM

**Pan
Adam Bodnar**

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 1 kwietnia 2020 r. nr VII.7037.52.2020.AT, dotyczące dodatkowego zasiłku opiekuńczego w związku z nieprzewidzianym zamknięciem placówek: żłobka, przedszkola, szkoły lub klubu dziecięcego z powodu koronawirusa, uprzejmie wyjaśniam.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy - zwany dalej „dodatkowym zasiłkiem” - został wprowadzony ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.) – zwaną dalej „specustawą”. Na mocy art. 4 ust. 1 specustawy - dodatkowy zasiłek przysługuje rodzicom dzieci w wieku do lat 8, w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola, szkoły lub klubu dziecięcego z powodu COVID-19. Zgodnie z art. 4 ust. 2 specustawy - dodatkowy zasiłek przyznawany jest w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645, z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą zasiłkową” – regulującej w art. 32 ust. 1 pkt 1 kwestie przyznawania ubezpieczonym zasiłku opiekuńczego na dziecko w wieku do ukończenia 8 lat.

Stąd też tryb i zasady przyznania dodatkowego zasiłku odpowiadają procedurze uzyskania zasiłku opiekuńczego, z pewnymi wyjątkami:

- dodatkowy zasiłek przysługuje za okres nie dłuższy niż 14 dni, niezależnie od liczby dzieci i jest wypłacany za każdy dzień sprawowania opieki. Jeśli oboje rodzice dziecka pracują, to o dodatkowy zasiłek może wystąpić jedno z rodziców. Mogą też podzielić się opieką nad dzieckiem w ramach limitu 14 dni;
- okresu pobierania dodatkowego zasiłku nie wlicza się do okresu pobierania zasiłku, o którym mowa w ustawie zasiłkowej – zatem ubezpieczonemu dalej przysługuje 60 dni zasiłku opiekuńczego;
- za okres pobierania dodatkowego zasiłku nie przysługuje zasiłek opiekuńczy z ustawy zasiłkowej – nie jest bowiem możliwe jednoczesne pobieranie dwóch zasiłków.

Dodatkowy zasiłek przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dzieci, którzy:

- opiekują się dzieckiem poniżej 8 roku życia¹ – z zasiłku można korzystać nie dłużej niż do dnia poprzedzającego ósme urodziny dziecka,
- są objęci ubezpieczeniem chorobowym (np. są pracownikami, zleceniobiorcami, osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą)².

Po przeanalizowaniu wprowadzonych specustawą rozwiązań, podjęto decyzję o rozszerzeniu kręgu osób uprawnionych do dodatkowego zasiłku opiekuńczego.

Ustawą z dnia 31 marca 2020 o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568), w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego przyznano ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Ponadto nowe przepisy przyznały także prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego - w przypadku zamknięcia szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia, warsztatu terapii zajęciowej lub innej placówki pobytu dziennego o podobnym charakterze z powodu COVID-19, do których uczęszcza dorosła osoba

¹ Art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego

w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645 i 1590).

² Art. 1 ust. 1 ustawy zasiłkowej.

niepełnosprawna - ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną.

Wskazany przez Pana Rzecznika problem nieobjęcia przedmiotową regulacją ubezpieczonych wykonujących pracę, których dziecko ukończyło 8. rok życia, przyjmuję ze zrozumieniem. Należy jednak wskazać, że najbliższe tygodnie to czas szeroko zakrojonych działań, które mają zapobiegać szybkiemu rozprzestrzenianiu się koronawirusa w Polsce. Działania dotyczące zawieszenia zajęć w szkołach, przedszkolach, żłobkach mają za zadanie odnieść skutek zapobiegawczy i profilaktyczny. Dzięki tym działaniom ogranicza się w Polsce duże skupiska ludzi, co w chwili obecnej jest kluczowe w walce z epidemią.

Niemniej jednak uprzejmie informuję, że wdrożone do tej pory w Polsce regulacje prawne m.in. ww. specustawą oraz pakietem ustaw „tarczy antykryzysowej” - podlegają bieżącej analizie, czego dowodem są kolejne uchwalane ustawy pomocowe. Zgłaszane uwagi i wnioski są cennym źródłem opinii. Wszystkie są dokładnie rozpatrywane w toku wprowadzania kolejnych zmian w przedmiotowym obszarze.

Z poważaniem

Sekretarz Stanu

Stanisław Szwed

/-/ podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym